

висновок на поставлені йому запитання, а в разі необхідності – роз'яснити його” (ч. 5 ст. 69 КПК України).

Завершуючи огляд синтаксичних особливостей КПК України, зазначимо, що текстуальне оформлення правових норм є високою інтелектуальною діяльністю. Мовне оформлення законодавчого акта від першого слова до остаточної редакції являє собою “творчу лабораторію, складну законодавчу кухню” (О.О. Ушаков). У зв'язку з цим укладачам законодавчих актів необхідні спеціальні знання, вільне володіння мовними ресурсами права, досконале знання правил-вимог юридичної техніки, уважне ставлення до кожного слова, велике вміння та професійно розвинуте чуття мови.

Мельник О.В., доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАКОНОТВОРЧОСТІ В УКРАЇНІ В ГАЛУЗІ КРИМІНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

Проведена в Україні правова реформа висвітлила цілий ряд проблем, без розв'язання яких створення ефективної правової системи є неможливим. Одним із головних завдань такого вдосконалення нормотворчої діяльності органів державної влади в Україні у галузі кримінального судочинства є уніфікація нормопроектувальної або законодавчої техніки.

В Україні на законодавчому рівні, на жаль, поки що немає закону, в якому б закріплювалися не тільки правила законодавчої техніки, а й вимоги, які б ставилися перед законотворцем, тобто дотримання основних принципів правотворчості у галузі кримінального судочинства, такими принципами можуть бути, наприклад:

- принцип законності, який би забезпечував верховенство Конституції України в законотворчій діяльності;
- принцип демократизму – який би забезпечував вільну, активну і рівноправну участь громадян, висококваліфікованих

спеціалістів держави в проектуванні, обговоренні проектів правових актів, урахування їх думок, пропозицій;

- принцип захисту прав і обов'язків законних інтересів – який би проголошував найбільшою цінністю суспільства і держави людину, її права, гарантії їх реалізації. У процесі законотворчості повинні гарантуватись конституційні права громадян;

- принцип науковості – використання в законотворчій діяльності результатів наукових досліджень, наукові напрацювання необхідності врегулювання правом відповідних сфер суспільного життя. До того ж, участь наукових працівників має бути правилом, а не винятком.

“Забезпечити наукову обґрунтованість законопроекту, зазначає професор А.С. Піголкін, – означає створити умови для творіння юридично грамотного, коректного з погляду сучасних вимог законодавчої техніки проекту закону, який був би до того ж “життєздатним”, тобто відповідав би суспільним потребам правового регулювання цієї сфери суспільних відносин”.

Приймаючи законодавчий акт, особливу увагу, на наш погляд, слід приділяти додержанню методології прийняття закону: потребі і соціальному інтересу в такому законі; цілям, які досягатимуться за допомогою закону; достатності засобів якими запроваджується закон; визначенню конкретних адресатів закону; системі контролю за його виконанням.

Варто окреслити й наболілі проблеми законотворчого процесу: необхідність створення термінологічного словника законодавства, системи юридичної адаптації законодавства, впровадження практики відслідковування нових нормативних актів і оперативного внесення поправок.

Отже, одним із шляхів удосконалення законотворчості є професійна підготовка законотворців.

Отже, реалізація правових норм та принципів моралі в житті суспільства вимагає високопрофесійних якостей від суб'єктів законотворчої діяльності, а також наукового підходу щодо здійснення об'єктивного аналізу стану у державі, культурного рівня суспільства і перш за все, ефективності впливу на них з боку законотворчої діяльності. Рівень і культура законотворчості, а

відповідно і якість правових норм є показником цивілізованості і демократії суспільства.

Богущий В.М., доцент кафедри
іноземних мов Національної
академії внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук,
доцент

МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ

Для будь-якої людини право з великою кількістю законів залишається майже неприступним предметом. Ця наука дійсно складна, тому що важко включити в неї жанрову різноманітність численних текстів. Право приховує за кожним словом, використаним юристом, значення, текст, юриспруденцію. Вибору терміна у техніці права надається першочергового значення.

Юрист не має права використовувати різні терміни для однієї ситуації, ці помилки можуть спричинити негативні наслідки.

Кожна спеціалізація має в своєму розпорядженні власну лексику з притаманними їй тонкощами.

До засадничих принципів техніки складання юридичних текстів належать:

а) загальні принципи регулювання (управління) стосовно правотворчості: адекватність правової дії та її відповідність державній політиці в певній сфері громадських стосунків; повнота й конкретність регулювання;

б) принципи точності й визначеності юридичної форми встановлюваних правовідносин: адекватність вираження мовними засобами суті (концепції) правового рішення, забезпечення точного розуміння (інтерпретації) положень правового акта усіма суб'єктами правовідносин;

в) правильність оформлення акта як офіційного юридичного документа.

Для реалізації принципів розроблення правових актів у правотворчості використовуються різноманітні елементи юридичної техніки, а саме: